

LAUSUNTO

18.08.2014

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

- Asia Lausuntopyyntö ”luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista ... laeiksi (MMM051:00/2013)
- Lausunto Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry. (jäljempänä SVYL) ei ole saanut virallista lausuntopyyntöä asiasta ”luonnoksesta hallituksen ... (MMM051:00/2013). Tästä huolimatta SVYL haluaa antaa lausuntonsa lakiesityksistä, koska ne sisältävät merkittäviä vesien- ja ympäristönsuojeluun liittyviä asiakohtia.

SVYL toteaa, että maatalouden toimintaa on arvioitava kokonaisuutena ja siten tehokkaan ja elinvoimaisen maatilaa on oltava myös vastuullinen ympäristönhoitaja.

Tukijärjestelmässä/korvausjärjestelmässä maatalouden toimintaedellytykset on turvattava samalla ympäristövaikutuksia alentaen. Lakiesityksen yleisenä linjauksena ja tavoitteena onkin yhä enemmän lisätä maatalouden ympäristötuen/-korvauksen vastikkeellisuutta. SVYL korostaa, että vastikkeellisuuden on tarkoitettava vaikuttavuutta ympäristön tilan kannalta. SVYL:n mukaan esitetty linjaus on hyvä ja vaikuttavuuden tavoite erittäin tarpeellinen etenkin vesistöjen tilan kannalta. Positiivista on myös, että kansallisia varoja suunnataan ympäristökorvaukseen.

SVYL muistuttaa, että käytännön tasolla toimenpiteet ympäristövaikutusten alentamiseksi ovat kuitenkin vaikeita ja paljon työtä vaativia. Ohjauksena lainsäädännöllä on pyrittävä yksinkertaistamaan ja selkeyttämään hyvinkin erityyppisten käytännön toimenpiteiden toteutusta. Verrattuna aikaisempaan tähän myös lausunnolla olevassa lakiluonnoksessa pyritään. Aikaisemmin käytössä ollut kolmiportaisesta järjestelmästä luovutaan, mikä SVYL:n näkemyksen mukaan selkeyttää järjestelmää ja mahdollistaa joustavuuden. Sopimusten sijaan painopistettä on siirretty keveämpään sitoumusmenettelyyn. Sitoumusmenettelyn toimivuus on kuitenkin varmistettava tarvittaessa asetuksien sekä ohjeistuksien kautta. Yksinkertaistamista ja keventämistä tulee tarkastella tilatasolta eikä hallinnon kannalta, jotta toimenpiteiden toteuttaminen todellisuudessa helpottuisi.

Hallitusohjelman mukaisesti ympäristökorvauksen toimenpiteitä tulisi kohdentaa alueellisesti ja tilatasolla kuormittavimmille alueille ja lohkoille. Lakiesityksestä ei selviä miten kohdentaminen linjataan, joten tämä on sisällytettävä asetuksiin. SVYL muistuttaa, että alueellisessa kohdentamisessa on huomioitava vastaanottavan vesistön luonne. Lisäksi on huolehdittava, että kaikilla alueilla mahdollistetaan riittävä ympäristötoimenpiteiden toteutus. Kohdentaminen ei siten saa perustua korvausten alentamiseen.

Lakiesityksen 5§:ssä esitetään, että aktiiviviljelijän lisäksi ympäristösopimuksen voisi tehdä myös rekisteröity yhdistys ja lisäksi kosteikkojen osalta vesilain mukainen vesioikeudellinen yhteisö. Sama esitys sisältyy 9§:n ei-tuotannollisten investointien korvaukseen. **SVYL esittää, että kosteikkojen osalta sopimuksen voisi tehdä ja investointikorvauksen saada myös yhteisäluelain mukainen osakaskunta sekä sopimusalueen omistaja tai haltija** (kiinteistö, luonnollinen henkilö, yksityis- ja julkisoikeudelliset yhteisöt ja säätiöt).

SVYL perustelee edellisen kappaleen esitystään sillä, että oikeudellisten toimijoiden lisääminen vähentäisi uusien ja päällekkäisten yhteisöjen perustamista muutoinkin laajaan toimijajoukkoon. Esitys on myös linjassa vesilain kanssa (mm. 6 luku 3§). SVYL muistuttaa, että vesilain mukainen yhteisö on vain yksi oikeudellinen toimija vesilain mukaisissa hankkeissa. Vesioikeudellisesta yhteisöstä ei ole myöskään paljon kokemuksia, koska se vasta lisättiin nykyiseen vesilakiin. SVYL:n esitys tukee myös Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014–2020, jonka yhtenä tavoitteena on kehittää julkisen ja yksityisen sekä kolmannen sektorin yhteistyötä. Lisäksi vesienhoitolain toimeenpano perustuu yhteistyölle. Myös valtakunnallisessa vesien kunnostusstrategiassa korostetaan yhteistyöverkostoja, paikallisten toimijoiden osallistumista kunnostuksiin sekä toteuttajina että rahoittajina. Yhteenvetona SVYL toteaa, että oikeudellisten toimijoiden mahdollisuutta kosteikkojen perustamiseen tulee edistää lainsäädännöllä, jotta niiden vaikuttavuus olisi riittävä.

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry:n puolesta

Jukka Koski-Vähälä

Toiminnanjohtaja, MMT

GSM: 0500-848171, E-mail: jukka.koski-vahala@vesiensuojelu.fi